

Katowice, 15.02.2023 r.

Katarzyna Jakubik-Bińczak
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Szanowny Pan
prof. dr hab. Tadeusz Ambroży
AWF w Krakowie

Odpowiedź na recenzję rozprawy doktorskiej

Szanowny Panie Profesorze,

uprzejmie dziękuję za recenzję rozprawy doktorskiej na temat Parametrów wysiłkowych podczas trekkingu w górach wysokich w kontekście ryzyka wystąpienia ostrej choroby wysokogórskiej wśród uczestników projektu „Polskie Himalaje 2018”. Zamieszczone w recenzji cenne uwagi i trafne spostrzeżenia z całą pewnością przyczynią się do udoskonalenia warsztatu prowadzenia prac badawczych w przyszłości. Jednocześnie bardzo dziękuję za rekomendację przyjęcia dysertacji do dalszych etapów procedowania oraz wniosek o wyróżnienie pracy, co jest dla mnie ogromnym zaszczytem.

W pełni zgadzam się z Panem Profesorem, iż planowanie i organizowanie wypraw wysokogórskich związane jest z braniem pod uwagę szeregu specyficznych warunków środowiskowych. Mnogość czynników urazowych powoduje, że realizacja wszelkiego rodzaju projektów naukowych w takich okolicznościach stanowi spore wyzwanie. Analiza uzyskanych wyników badań miała przyczynić się do dokładniejszej i za razem bardziej obiektywnej oceny występowania ostrej choroby górskiej wśród turystów odwiedzających regiony wysokogórskie. Warunki hipoksji powodują, że wśród osób coraz liczniej odwiedzających obszary wysokogórskie, odnotowuje się więcej przypadków zachorowań na ostrą chorobę górska,

a jej podstawowe objawy, takie jak ból i zawroty głowy, nudności czy osłabienie, dotyczą niemal każdego, kto nie stosuje się do powszechnie przyjętych standardów aklimatyzacyjnych.

Odnosząc się do uwag dotyczących pytań badawczych, całkowicie zgadzam się z Panem Profesorem, iż objętość i intensywność wysiłku, stanowią składowe obciążen treningowych i w taki sposób powinny zostać ujęte w pytaniu pierwszym. Równie trafne okazuje się być spostrzeżenie na temat hipotez badawczych, iż każdorazowo powinny być formułowane w sposób bardziej ostrożny, w trybie przypuszczającym. W związku z powyższym cel oraz pytania badawcze faktycznie mogłyby być wystarczające na potrzeby niniejszej pracy. Celowym działaniem było wyszczególnienie podrozdziałów w wynikach badań własnych, co w praktyce miało ułatwić identyfikację właściwych danych czytelnikowi pracy. Uprzejmie dziękuję Panu Profesorowi za docenienie faktu, iż pomimo dużej ilości podjętych w dysertacji zagadnień, efektywnie udało się utrzymać myśl przewodnią, logiczny układ poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów pracy oraz zgodność przedstawionego materiału z postawionymi pytaniami badawczymi. Zbliżone spostrzeżenia dotyczą dyskusji, która pomimo iż stanowi jedno z największych wyzwań w pracach empirycznych, według Pana Profesora została napisana poprawnie i rzeczowo. Potwierdzam, iż planowanie procesu badawczego, praca nad projektem badań oraz treści zawarte w dysertacji poparte są wieloletnim doświadczeniem praktycznym, zdobywanym podczas wypraw w Himalaje, góry Kaukazu, Alpy i Andy. Wnioski zamieszczone na końcu pracy mają charakter opisowy, co wynika z różnorodności przeprowadzonych pomiarów oraz mnogości prezentowanych wyników badań i ich analiz. Niemniej jednak w pełni zgadzam się z Panem Profesorem, iż warto byłoby podzielić wnioski na teoretyczne, poznawcze i aplikacyjne, co z pewnością wdrożę w pracach badawczych realizowanych w przyszłości. Konkluzję teoretyczną w tym rozumieniu mógłby zatem stanowić wniosek numer dwa, dotyczący indywidualnych różnic w reakcji układu krwionośnego w warunkach hipoksji. Wniosek o charakterze poznawczym dotyczyłby struktury aktywności fizycznej podczas trekkingu. Natomiast walor i zarazem wniosek aplikacyjny w tym przypadku związany jest z występowaniem objawów ostrej choroby górskiej i zastosowaniem diagnostycznych testów ortostatycznych. Warto podkreślić, iż uwzględniając zarówno dotychczasowe doniesienia jak i przedstawione wyniki badań własnych, każdorazowo przebywanie w warunkach wysokogórskich pozostaje nie bez znaczenia dla organizmu ludzkiego i wymaga wcześniejszego, kompleksowego przygotowania, opartego na treningu kondycyjnym o charakterze wytrzymałościowym. Najistotniejszą implikację praktyczną stanowi natomiast fakt doboru grupy badanej, w której znaleźli się przeciętni turyści,

tak aby ostateczne brzmienie rozprawy mogło stanowić użyteczne źródło wiedzy dla osób coraz liczniej odwiedzających tereny wysokogórskie, w tym zwłaszcza przewodników, liderów i organizatorów tego typu trekkingów. Wśród zastosowanego piśmiennictwa rzeczywiście starałam się powoływać na jak najbardziej aktualne źródła, zarówno w postaci pozycji zwartych jak i na artykułów naukowych polsko i anglojęzycznych.

Chciałabym uprzejmie podziękować Panu Profesorowi za docenienie sposobu przeprowadzenia badań w specyficznych warunkach środowiska gór wysokich. Zwłaszcza satysfakcjonującym jest stwierdzenie, iż dysertacja jest „niewątpliwie pewną nowością naukową oraz dopełnieniem wiedzy w omawianym zakresie”. Uwagi zawarte w recenzji z pewnością pozwolą udoskonalić warsztat naukowy oraz korzystnie wpłyną na planowanie oraz realizację kolejnych projektów badawczych w przyszłości.